

AAN500008 / ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

ANDR / Navazující magisterské studium

2014/2015

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

LS 1/1; povinně volitelný předmět

Zk / 8 kreditů

Cílem tohoto předmětu je hlubší seznámení se segmentem zájmového vzdělávání dospělých, jeho historií, vývojem, strukturou a jednotlivými oblastmi působení. Zvláštní pozornost je věnována otázce volného času a jeho prožívání. Absolvování tohoto předmětu by mělo přispět ke komplexnímu pochopení všech relevantních aspektů konceptu celoživotního učení a jeho aplikace do sféry volnočasových edukačních aktivit.

Charakteristika obsahu předmětu:

- 1) Zájmové vzdělávání (pojem, funkce, obsah)
- 2) Vymezení základní terminologie (zájmové vzdělávání, mimoškolské vzdělávání, další vzdělávání, neformální vzdělávání, osvěta, lidovýchova, popularizace)
- 3) Volný čas, jeho klasifikace a funkce (vztah volného času a práce, základní teoretické přístupy)
- 4) Prožívání volného času (volný čas a životní styl, vzdělávání ve volném čase, vzdělávání pro volný čas)
- 5) Postavení zájmového vzdělávání ve struktuře vzdělávání dospělých a v konceptu celoživotního učení
- 6) Historický vývoj zájmového vzdělávání v českých zemích
- 7) Aktuální situace zájmového vzdělávání v ČR (přístup státu, legislativní zakotvení, významné dokumenty a strategie)
- 8) Institucionalizace zájmového vzdělávání dospělých
- 9) Kulturní a estetická edukace (muzea, galerie)
- 10) Knihovny a jejich role v nabídce zájmově edukačních aktivit
- 11) Sportovní a pohybová výchova (turistika, cestování), zdravotní výchova
- 12) Environmentální výchova, vědeckotechnické vzdělávání, chovatelství a hobby
- 13) Náboženská a duchovní výchova

Povinná literatura:

ŠERÁK, Michal. *Zájmové vzdělávání dospělých*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-551-6.

Doporučená literatura:

ČORNANIČOVÁ, Rozália. Mimoprofesionální vzdělávání dospělých – specifické problémy nejen české a slovenské terminologie. In: TURECKIOVÁ, Michaela. (ed.) *Další vzdělávání jako nástroj rozvoje jednotlivce i společnosti*. Praha: Educa Service, 2008. ISBN 978-80-87306-00-0.

ČORNANIČOVÁ, Rozália, Svetlana CHOMOVÁ, Jarmila STRELKOVÁ a Ján TAZBERÍK. *Revitalizácia kultúrneho života v miestnych a regionálnych podmienkach*. Bratislava: Národné osvetové centrum, 2005. ISBN 978-80-7121-255-3.

DUFFKOVÁ, Jana, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. *Sociologie životního stylu*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-123-6

CHOMOVÁ, Svetlana a Miroslav KRYSTOŇ. (eds.). *Zájmové vzdělávání. Teória, metodika, prax*. Bratislava: Národné osvetové centrum, 2011. ISBN 978-80-7121-336-9.

SPOUSTA, Vladimír, Jiří FUKAČ, Marie ŘEHOŘKOVÁ, Vladimír JŮVA a Jiří PELÁN. *Metody a formy výchovy ve volném čase. Kultura a umění ve výchově*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1998. ISBN 80-210-1275-7.

KNOTOVÁ, Dana. *Neformální zájmové vzdělávání dospělých ve volném čase*. In: *Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení*. Sborník prací Filozofické fakulty Brněnské univerzity. Brno: Masarykova univerzita, 2006. Ročník LIV. Řada pedagogická. U11. ISSN 1211-6971.

KRYSTOŇ, Miroslav a kol. *Zájmové vzdělávání dospělých. Teoretické východiská*. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici, 2011. ISBN 978-80-557-0211-7.

KRYSTOŇ, Miroslav. *Andragogické aspekty využívania voľného času*. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici, 2011. ISBN 978-80-557-0240-7.

Non-Vocational Adult Education in Europe. EU: Eurydice, 2007. [online] Dostupné z www:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php/ressources/eurydice/pdf/0_integral/083EN.pdf

VÁŽANSKÝ, Mojmír. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Print-Typia, 2001. ISBN 80-86384-00-4

Volný čas – príležitosť na rozvoj kreativity, inovácií a vzdelávania. Bratislava: Národné osvetové centrum, 2009. ISBN 978-80-7121-313-0.

VYMAZAL, Jiří. *Mimoškolská výchova a vzdělávání dospělých a její institucionální systém v ČR*. Praha: SPN, 1992.

Zkouška:

Získání atestace je podmíněno ústní prezentací na předem zvolené téma a aktivní spoluúčastí studentů na výuce včetně průběžné přípravy. Obsah i termín vystoupení je nutné domluvit s vyučujícím nejpozději do konce února. Samotná ústní zkouška má podobu diskuse nad jednou vylosovanou otázkou, kdy zadání zkušebních otázek vychází z výše uvedeného přehledu témat.